

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 420/2019 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen LUT –yliopiston ja LAB-ammatti- korkeakoulun tutkintokiintiöistä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Hanna Holopaisen /vihr näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 420/2019 vp:

Miten hallitus aikoo huomioida LUT-yliopiston ja LAB-ammattikorkeakoulun tutkintotarpeet,

miten hallitus aikoo turvata näiden korkeakoulujen kasvun ja uudistumisen jatkumisen ja

miten hallitus varmistaa, että nämä korkeakoulut pystyvät edelleen tuottamaan osaavaa työvoimaa ja maailmanluokan innovaatioita sijaintialueensa elinvoimaisuuden pohjaksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Pääministeri Marinin hallituksen tavoitteena on nostaa koulutus- ja osaamistasoa, kaventaa oppimiseroja ja lisätä koulutuksellista tasa-arvoa. Korkeakoulujen koulutusvastuupäätösten ohella ministeriö ohjaa koulutusjärjestelmän kokonaisuutta sopimalla korkeakoulujen tutkintotavoitteista. Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen vision 2030 tavoitteiden saavuttaminen edellyttää tutkintotavoitteiden nostamista erityisesti osaajapula-aloilla. Uutta työvoimaa tarvitaan sekä korvaamaan poistumaa työvoimasta sekä uusiin syntyviin työpaikkoihin.

Korkeakoulu päättää aloituspaikoistaan autonomisesti. Yliopisto- ja ammattikorkeakoululain mukaan korkeakoulut valitsevat itse opiskelijansa ja päättävät opiskelijavalinnan perusteista. Jotta suurempi osuus ikäluokasta suorittaisi korkeakoulututkinnon 2030 mennessä, aloituspaikkojen määrää on lisättävä ja niitä on tarpeen kohdentaa erityisesti ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittaville. Lisäksi kehitetään alanvaihtajille ja lisäpätevyyttä etsiville vaihtoehtoisia valintaväyliä tutkintokoulutukseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on antanut hallitusohjelman, korkeakoulutuksen ja tutkimuksen 2030 -vision ja Osaamisen ennakointifoorumin tuottaman koulutustarvetiedon pohjalta valtakunnalliset lähtökohdat korkeakoulujen tutkintotavoitteiden valmistelulle. Lokakuussa 2019

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 420/2019 vp

korkeakoulut tekivät ministeriölle ehdotuksen tutkintotavoitteikseen vuosille 2021–2024 ja tavoitetilaksi vuodelle 2030. Korkeakouluilta edellytettiin perusteluja tutkintotavoite-esityksille. Alakohtaisten yliopistojen ylempien korkeakoulututkintojen ja ammattikorkeakoulututkintojen tutkintotavoite-esitysten ja korkeakoulutasolla asetettavien tutkintotavoitteiden perusteluista oli käytävä ilmi, miltä osin ehdotettu tutkintotavoitteen nostaminen perustuu läpäisyn parantamiseen, aloituspaikkojen lisäämiseen tai kansainvälisten opiskelijoiden ml. lukukausimaksullisen koulutuksen määrälliseen lisäämiseen. Tärkeitä tutkintotavoitteiden määrittämiseen vaikuttavia tekijöitä ennakoitiin perustuvan koulutus- ja työvoimatarpeen lisäksi ovat mm. aiemmat tutkintototeumat, eri vuosina koulutuksen aloittaneiden määrä, aiemmin toteutetut määräaikaiset koulutuslaajennukset, valmiudet läpäisyn parantamiseen, kansainvälisten opiskelijoiden määrä sekä korkeakoulun valitseman koulutusrakenteen ja korkeakoulutuksen valtakunnallisten linjausten kohtaanto.

Vuoropuhelua ministeriön ja korkeakoulujen välillä on jatkettu korkeakouluilta saadun palautteen perusteella. Opetus- ja kulttuuriministeriö teki esitykset korkeakouluikohtaisiksi tutkintotavoitteiksi ja opettajankoulutuksen tavoitteiksi ja sai niihin pyytämänsä vastineet korkeakouluilta 9.12.2019. Korkeakoulujen tuli palautteessaan ottaa huomioon, että tutkintotavoitteet ovat realistisesti saavutettavissa tiedossa olevan rahoituskehyyksen puitteissa. Kun tutkinnon suorittaminen kestää vuosia, kauden 2021-2024 tutkinnot pohjautuvat käytännössä korkeakouluopintonsa jo aloittaneiden opiskelijoiden määrään. Lisäksi opintoprosessien tehostamisella ja kansainvälisten opiskelijoiden rekrytoinnilla voidaan vaikuttaa tutkintomäärien kasvattamiseen.

Jo aiemmin toteutetuilla ja käynnissä olevilla korkeakoulutuksen kehittämishankkeilla tuetaan korkeakouluopiskelijoiden opintopolkujen sujuvoittamista, ympärivuotista opiskelua, korkeakoulujen yhteisten avoimien opintosisältöjen ja opintomateriaalien lisäämistä sekä opetusmenetelmien uudistamista ja opettajien osaamisen vahvistamista. Näillä toimenpiteillä tavoitellaan myös tutkinnon suorittaneiden aiempaa nopeampaa sijoittumista työelämään. Tutkintoon johtavan koulutuksen kysyntää voidaan myös vähentää kehittämällä muita koulutusvaihtoehtoja ja niiden tarjontaa tutkinnon jo suorittaneille. Korkeakoulut voivat lisätä tutkintojen osien tarjontaa avoimena korkeakoulutuksena, erillisinä opintoina ja maksullisena palvelutoimintana. Myös erikoistumiskoulutuksen tarjontaa voidaan kehittää ja laajentaa työelämässä olevien tarpeisiin.

Pääministeri Rinteen hallitus teki korjausliikkeen korkeakoulujen rahoituksessa. Vuodesta 2020 lähtien yliopistojen perusrahoitusta vahvistetaan 40 milj. eurolla ja ammattikorkeakoulujen perusrahoitusta 20 milj. eurolla. Lisäksi kustannustason nousun huomioon ottaminen lisää yliopistojen perusrahoitusta 41,6 milj. euroa ja ammattikorkeakoulujen perusrahoitusta 20,3 milj. euroa.

Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen vision 2030 toimia (koulutustason nostoon liittyvä koulutusmäärien lisäys, kansainvälistymisen vahvistaminen ja korkeakoulujen digivisio) tuetaan strategiaperusteisella ohjelmarahoituksella. Sen yksityiskohdista käydään ministeriön ja korkeakoulujen välistä vuoropuhelua keväällä 2020. Ohjelmarahoituksen kohdentaminen kaudelle 2021-2024 päätetään vuoden 2020 aikana.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 420/2019 vp

Hallitus antaa korkeakouluille tilaa omaehtoiseen toiminnan kehittämiseen. Ministeriön ja korkeakoulujen välillä tutkintotavoitteista käytävän vuoropuhelun perusteella tiedetään, missä määrin korkeakoulut ovat valmiita lisäämään aloituspaikkoja tiedossa olevan rahoituskehityksen puitteissa. Opetus- ja kulttuuriministeriö toimittaa tammikuussa 2020 korkeakouluille tarkennetun ehdotuksen korkeakoulukohtaisiksi tutkintotavoitteiksi vuosille 2021-2024. Jo vuonna 2019 toteutettujen vuorovaikutteisten kokousten lisäksi yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen rehtoreille järjestetään sopimuskauden 2021-2024 valmisteluun liittyvät kokoukset Helsingissä helmi-, maalisi- ja huhtikuussa 2020. Vielä keskustelua mahdollisesti vaativat tutkintotavoitteet yhteensovitetaan viikkoon 7 mennessä ministeriön ylijohtajan ja korkeakoulun rehtorin välisessä keskustelussa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö käy korkeakoulujen kanssa vuosien 2021-2024 sopimusneuvottelut touko-kesäkuussa 2020. Osana koulutus- ja osaamistason noston kokonaisuutta opetus- ja kulttuuriministeriö määrittää ja päättää myös Lappeenrannan ja Lahden teknillinen yliopisto LUTin sekä LAB-ammattikorkeakoulun tutkintotavoitteiden noston tarpeet. Valmistelu jatkuu. Korkeakoulut toimittavat opetus- ja kulttuuriministeriölle sopimusneuvotteluaineiston 14.2.2020 mennessä. Korkeakoulun ehdotuksen pohjalta laadittu opetus- ja kulttuuriministeriön sopimustarjous toimitetaan korkeakoululle ja korkeakoulu antaa tähän mahdollisen vastineensa viimeistään viikkoa ennen neuvottelua. Julkisen talouden suunnitelma on tiedossa ennen sopimustarjouksen lähettämistä.

Helsingissä 9.1.2020

Tiede- ja kulttuuriministeri Hanna Kosonen